

STAND DER MAAN.

4 December	LAATSTE KWARTIER.
11	NIEUWE MAAN.
19	EERSTE KWARTIER.
28	VOLLE MAAN.

WATERGETIEN.

	Hoog Water.	Laag Water.
14 ZATURDAG	6-45 's morg.	10-49 's av.
15 ZONDAG	7-30	11-30
16 MAANDAG	8-15	12-15
17 DINGSDAG	9-00	1-00

SURINAAMSCH COURANT.

N°. 1833.

ZATURDAG, DEN 14^{den} DECEMBER.

N°. 100.

PARAMARIBO.

BÜRGERLIJKE STAND.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 12 December 1833.

Heden zijn ten Gouvernements-Huize in ONDERTRouw opgenomen:

SAMUEL LYONS jongman oud 24 jaren en ESTHER MENDES NOBLE jonge dochter oud 18 jaren, beiden geboren en woonachtig in deze Kolonie.

In kennis van mij,

Eerste Commies ter Secretarij voormeld,

G. S. DE VEER.

ADVERTENTIËN.

TRANSPORTEN.

(47488) Den 6^{den} December 1833. S. S. van CUMMINGS, aan GEORGE WAD-BINGHAM BRAND, van een Huis en Erf, aan de Burenstraat, L^o. D. N°. 668.

Idem. L. E. VAN SEIJLER, aan JUAO PEDRO TAFARES, van het Huis en Erf, aan de Kromme Elleboogstraat, L^o. B. N°. 102.

Den 9^{den}. ANNAFRANCINA LAMBERTINA DOESBURG, als universeele Erfgeename van FRANCINA van DOESBURG, aan haarzelve, van het Erf en Gebouwen, gelegen aan de Heerenstraat, L^o. A. N°. 20.

Den 10^{den}. M. A. KEIJSER Vendu-meester, aan den Administrateur van Financiën, voor het Gouvernement, van een Huis en Erf, aan de Gravenstraat, L^o. B. N°. 56.

Den 11^{den}. HANS SOLANDER, aan H. G. TANNEN, van een Huis en Erf, aan de Graven- of Soldatenstraat, L^o. D. N°. 550.

Idem. Exploiteur bij het Gerechtshof, aan J. DE JAGER Ez. qq. c. s., JEAN JACQUES PONCELET & ZOON, van de Plantaadje Buijs en Vlijt c. a.; aangekomen hebbende ANNA JULIEN huisvrouw van JOHAN GOTFRIED CLEMEN.

Idem. Denzelven, aan Denzelven, alvorens van de Plantaadjen Clemensburg, benevens de Gronden van de verlatene Plantaadje Savan c. a.; aangekomen hebbende ANNA JULIEN, huisvrouw van JOHAN GOTFRIED CLEMEN.

Paramaribo den 13 December 1833.

WENTHOLT,
Adj. Griffier.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen

Den vaden dezer, het Schip *Sophia Maria*, Kapt. G. L. Röperhoff, van Amsterdam; Passagiers: de Heeren: F. R. J. M. Andrau, Mr J. H. de Friderici, Lichtgenoot en Kind; W. L. de Friderici; Rutolph Hendrik Braam; Meisjesvrouwen Johanna Maria Geertruida de Friderici; Elisabeth Eijsbreker, geb. Dekker; Anna Frederika en Maria P. Alberdingk en Carolina Hill.

Idem aan Braampunt: het Engelsch Schip *Margaret Willie*, Kapt. James Morris; Passagiers: de Heeren: John Gardner, Lichtgenoot en twee Kinderen en John Greig; zijnde den 28sten October van Greenock gezeld.

Den vaden, het Schip *Henriette*, Kapt. J. C. Willems, van Amsterdam; Passagier: de Heer F. W. Fuchs.

Idem, de N.L. Am. Brik *Folga*, Kapt. St. Sayward, van Wilmington.

MENGELINGEN.

MINZAAMHEID.

Geen vorst heeft grootere bewijzen van zijn minzaam karakter aan den dag gelegd, dan *Josephus II.* Naauwelijks had hij den keizerlijken troon van *Duitschland* beklommen, of hij bezocht het grootste gedeelte van zijne staten, liet al zijne onderdanen tot zich naderen en nam hunne verzoekschriften aan. Onder het getal van deze verzoekschriften was er een van dezen inhoud. »Hooggeeerde keizer! vier dagen leendienst, den vijftien ter vischvangst, den zesden op de jacht voor onzen dorpsheer, en den zevenden naar de kerk, hoe blijft ons dan de mogelijkheid over, om onze belastingen te betalen!» hij gaf een gunstig gehoor aan deze klagen, en verbeterde weldra hun lot.

In de omstreken van *Weenen* te paard rijdende, viel een stalknecht die hem volgde in eenen met sneeuw bedekten kuil. De keizer steeg aanstonds af, om hem hulp te verleen; maar dewijl hij in zijn oogmerk niet kon slagen, reed hij met overhaasting naar het naburige dorp, alwaar hij zijn gevolg ontmoette, en snelde nu weder, met losse teugels, naar zijnen ongelukkigen knecht terug.

De hovelingen heklaagden zich, dat zij niet ongestoord van de tuinen, die tot het keizerlijke kasteel behoorden, konden gebruik maken dewijl dezelve gedurig door allerlei lieden bezocht werden, en zij smeekten den keizer, dat de toegang voortaan slechts aan lieden van den eersten rang mogt vergund worden. »Uw verzoek bevreemdt mij," zeide de keizer. »Indien ik slechts mijns gelijken wilde zien; dan zoude ik mij in de grafkelders moeten opsluiten, alwaar de asch mijner voorvaderen rust. Maar ik betuig u, mijne heeren! dat ik alle menschen bemijn, en deugd en bekwaamheid ver boven het toevallige voorregt waardeer, van vorsten onder zijn voorgelacht te tellen."

Op zekeren tijd bevond *Josephus II* zich onbekend in eene herberg. Slechts met twee heeren van zijn gevolg wachtte hij op het reeds bestelde middageten. Intusschen kwam er nog een officier binnen die met de drie vreemdelingen het middagmaal wenschte te houden; men stemde zulks toe. Weldra kwaan het gesprek op den oorlog. De officier verhaalde, dat hij in de Italiaansche staten van het huis van Oostenrijk geboren was; dat hij, bij het eindigen van den laatsten oorlog, afgeklankt werd, en sedert dien tijd vader van een talrijk huisgezin geworden was, voor hetwelk hij geen genoegzaam bestaan had; en dat hij thans naar *Weenen* op reis ging, ten einde weder eene aanstelling te verkrijgen. Een der vreemdelingen, die veel belang in zijn gesprek betoonde te stellen, bood hem eenen brief voor den generaal *Lasey*, den minister van oorlog; aan. De officier stak dezen brief vrij onverschillig in den zak, terwijl hij weinig vermogen aan deze aanbeveling scheen te hechten. Te *Weenen* aangekomen, nam hij alle middelen te baat, om een gunstig gehoor bij den raad van oorlog te verkrijgen,

zonder echter aan zijnen brief te denken, maar vergeefs. Zijne veelvuldige voorstanders schenen hem tot niets te helpen, dan dat men zijn verzoek met beleefde omwegen van de hand wees. Eindelijk wil hij dan toch ook den brief van den vreemdeling overgeven. Dit gedaan hebbende, veranderde de minister eensklaps van toon. »Kent gij hem, die u dezen brief gegeven heeft?" vroeg hij hem vervolgens.

»Neen, mijn heer?"

»De brief is van den keizer, en hij gelast mij, u zeker openstaand ambt te geven."

Hoe zeer moest een vorst door zijne onderdanen bemind worden, die hem zoo minzaam en zoo kiesch wist te ontmoeten te komen.

Door *Lombardye* reizende, ontving de keizer vele edellieden in eene dorpsherberg. Hij noodigde hen meest alle aan zijne tafel. Men stelde hem weldra voor, dat de zilverskas voor zoo vele gasten al te klein was. »Dat maakt geen bezwaar," antwoordde *Josephus*; »er zal toch wel tingenooch zijn, »en mijne gasten zullen zoo lanig tafelservies »eenen reizigers wel ten goede houden."

Op zekeren tijd reed hij, zeer eenvoudig gekleed, en slechts in geleide van eenen knecht, uit. Op den weg ontmoette hem een knaapje, van omtrent tien jaren, dat tot hem roept: »Mijnheer! ik ben zoo »vermoeid; mag ik achter op uwen wagen »staan!"

De keizer willigde niet alleenlijk in zijn verzoek, maar plaatste hem zelfs naast zich in den wagen. Vervolgens vroeg hij naar zijnen naam, het beroep zijners ouders, en wat hij dien middag gegeten had. »Dit geeft ik u te raden," zeide het knaapje, op de laatste vraag.

De keizer noemde hem nu verscheidene spijzen. »Goed geraden!" riep de knaap, toen hij den naam van de spijzen hoorde, die hij wezenlijk gegeten had.

»Maar voor wien ziet gij mij nu aan?" vroeg de keizer hem thans.

»Voor eenen officier."

»Maar voor welken officier?

»Voor eenen luitenant, want uw rok is niet gegallonneerd."

»Gij moet beter raden," sprak de keizer.

Het knaapje kloot thans van rang tot rang op; en, toen hij hoorde, dat hij het nog niet geraden had, riep hij, terwijl hij zijnen hoed afnam: »gij zijt dan de keizer zelf!"

»Goed geraden," antwoordde *Josephus* met eenen glimlach, en hij bragt het kind tot aan de woning zijns vaders, nadat hij hem eenig goudstukken ten geschenke gegeven had.

In *Parijs* zijnde, begaf hij zich te voet naar de brug van *Neuilly*. Hij werd herkend, en het volk stroomde hem allerwegen te gemoet. De zon brandde vrij hevig, en een ieder had uit achting zijnen hoed afgenomen. De keizer, dit opmerkende, nam insgelijks zijnen hoed af; doch hij zette dien aldaar weder op, terwijl hij zeide: »mijne heeren! laat ons het hoofd dekken, want de zon schijnt te sterk."

Josephus ging onbekend in het kosthuis de *la Regence*, en verlangde hier eene partij te schaken. Hij vond eenen schaakspeler; doch deze wilde de partij slechts onder het beding aannemen, dat dezelve niet lang duren moest. Het spel scheen echter geen spoedig

inde te beloven; de speler beloofde zich onrustig; zijn medespeler vroeg hem hierop naar de reden. »Onze partij,» zeide hij half gemelijk, »schijnt eindeloos te worden. De keizer moet in de opera komen; de tijd snelt inmiddels voorbij; maar, indien gij wilt, zullen wij onze partij na het einde der opera weder hervatten.»

»Gij zijt wel vriendelijk,» hernam *Josephus*; maar gij zult in den keizer toch slechts een mensch, gelijk zoo vele anderen zien.»

»Ja, maar deze mensch is de weldoener van een groot volk, en een treffend voorbeeld onder de gekroonde hoofden.»

»Wel aan, indien gij volstrekt den keizer wilt zien, kijk dan slechts naar mij, en laat ons vervolgens de partij eindigen.»

Josephus II begaf zich geheel alleen naar de diegaaude. De opziener, die aangesteld is, om de dieren aan het publiek te vertoonen, begeerde, dat hij de komst van den postwagen zou afwachten, die gewoonlijk eenige rieuwsgierigen medebragt. »De wagen zal zoo aanstonds komen, en dan kunt gij gezamenlijk de dieren zien,» vervolgde de oppasser.

»Zeer goed,» sprak de keizer, en hij bleef thans wachten, tot dat hij met de overige nieuwsgierigen binnen gelaten werd. Onder dit getal bevond zich ook een zeker persoon, die den keizer bij den arm nam, en tot hem zeide: »verklaar mij toch dit eens... Hoe meent gij? zoude het inderdaad zoo zijn?» en *Josephus* verklaarde en herhaalde het met de minzaamste welwillendheid.

Op zijnen weg naar *Parijs* geraakte hij in onzekerheid, welke pad in te slaan. Weldra bij een kasteel aangekomen, verlangde hij hierden eigenaar te spreken. Deze was echter niet tegenwoordig; maar men bragt den keizer en zijnen reisgenoot bij de vrouw des huizes. Nadat de meesteres hen gastvrij onthaald had, verzocht zij zich te mogen verwijderen; want zij wilde den keizer te gemoet gaan. »Hij zal zoo spoedig nog niet voorbij riden; wij behooren tot hem,» zeide *Josephus*.

»Ik zal dan op uw woord nog wat wachten, maar, mijne heeren! misleidt mij niet; ik verlang ijverig, den braven keizer te zien.»

»Hier kunt gij zijne beeltenis op deze snuifdoos zien, die ik het genoeg heb, u aan te bieden.»

Kan men meer minzame, meer treffende, meer edele eenvoudigheid aan den dag leggen!

Op zekeren tijd wandelde hij geheel alleen door *Weenen*. Een jong meisje ging hem, met een pakje onder den arm, voorbij, terwijl diepe droefheid op haar gelaat lag. De vorst sprak haar minzaam aan, en vroeg haar gaar de oorzaken van haar leed. Ofschoon aanvankelijk in verlegenheid, betuigde zij hem toch weldra, dat zij de kleeding van hare ongelukkige moeder, als het eenigste haar nog overgebleven bestaanmiddel, ging verkoopen. »Acht! mijn heer!» aldus vervolgde zij, »indien mijn vader nog leefde, die zoo dikwijls zijn bloed voor land en vorst vergoten heeft, of hadde hij slechts het verdiende loon gekregen, gij zoudet mij in dezen droevigen staat niet zien.»

»Waarom vervoegt gij u niet tot den keizer? indien hij uwen toestand kende, hij zoude u zekerlijk hulp betoonen. Gij haddet hem een verzoekschrift moeten inleveren.»

»Ik heb dit, maar vergeefs, gedaan. Men heeft mij verzekerd, dat de keizer niets voor mij kon doen.»

»Dan heeft men u bedrogen, mejufvrouw; de keizer bemint zijne onderdanen te veel, dan dat hij de weduwe en de dochter van eenen officier, die braaf gediend heeft, in elende zoude laten versmachten. Stel slechts een verzoekschrift op, en brengt het morgen aan de audiëntie-zaal; is alles, wat gij mij gezegd hebt, waar, dan zal ik u gehoor bij den keizer verschaffen, en hij zal u gerechtigheid laten wedervaren.»

Het meisje overstelpte haren onbekenden

weldoener met dankbare zegeningen, terwijl de tranen haar uit de oogen vloeiden.

»Gij moet echter de kleeding van uwe moeder niet verkoopen,» hernam de keizer. »Hoe veel zal men er u, denkt gij, voor geven?»

»Zes dukaten.»

»Vergun, dat ik er u twaalf leen; tot dat wij het uitwerksel van onze zorgen zullen gezien hebben.»

Met dit geld vloog de verblijde dochter naar hare moeder, en vertelde hare ontmoeting. Volgens de beschrijving, die zij van haren weldoener maakte, herkende men in hem den keizer. Zij dorst, den volgenden morgen, zich niet naar de bestemde plaats begeven; men moest er haar, als ware het toe noodzaken. Zij viel ook inderdaad in bezwijming, toen zij voor den keizer verscheen. Doch deze vorst, die alrede over alles inlichting gewonnen had, was reeds van de waarheid harer betuiging verzekerd geworden. Toen zij zich weder eenigzins herstelde, liet hij haar, met hare moeder, in zijn vertrek komen, en zeide tot haar: »zie daar, mejufvrouw! het papier, waardoor ik aan uwe moeder de voortdurende uitbetaling van het tractement uws vaders verzeker; de helft dier som zal op u overgaan, indien gij het ongeluk mocht hebben uwe moeder te verliezen. Hadde ik vroeger uwe omstandigheden gekend, ik zoude spoediger uw lot verzacht hebben.»

Een ander burger van *Weenen*, die uit een inkomen van vier honderd guldens, dat zijn ambtje hem opbragt, elf kinderen onderhouden moest, stelde zijnen vorst een sineekschrift ter hand, waarin hij hem om eene verhooging van zijn inkomen verzocht. Nadat de keizer naam en woonplaats van dezen man opgenomen had, liet hij hem met de belofte verrekken, dat hij om hem denken zou. De menschevriende *Josephus* ging ook weldra, vergezeld van zijnen kamerheer, naar den bezorgden huisvader, en hij vond hem, in gepeins, op eenen stoel zitten. Zoodra als hij zijnen vorst zag, sprong hij op, en viel hem te voet. Doch de keizer hief hem op, en vroeg naar zijne kinderen. Deze kwamen spoedig aanloopen; *Josephus* nam hun getal op, en telde er twaalf. »Waarom hebt gij slechts van elf kinderen gesproken?» vroeg hij den huisvader.

»Uwe Majesteit moet weten, dat ik, voor eenigen tijd, een verlaten kind bij mijne woning aantrof; dat niemad wilde opnemen; mijn hart werd door medelijden bewogen, en ik heb het den beet broods met mijne kinderen laten deelen.»

De keizer, getroffen door deze daad van menschevriendheid, zoo zeer met het gevoel van zijn eigen hart strookende, verzekerde den braven huisvader eene jaarwedde van achttien honderd guldens.

Een officier sprak hem aldus aan: »Reeds lang heb ik Uwe Majesteit en het Vaderland gediend; mijne verzwakte gezondheid en verminderde krachten eischen, dat ik mijne overige dagen in stilte doorbreng.»

»Hoe lang hebt gij reeds gediend?»

»Veertig jaren.»

»En hoe oud zijt gij?»

»Zeventig jaren.»

»Ik dank u voor uwe getrouwe diensten, en gij kunt, ook buiten dienst, uw gewoon jaargeld behouden.»

»Mag ik Uwer Majesteit nog eene tweede gunst verzoeken?»

»Spreek.»

»Gaarne zoude ik bij mijnen vader willen wonen; de mij toegestane jaarwedde zoude ons beiden nog eenige vergenoegde dagen kunnen verschaffen.»

»Gij hebt dus nog eenen vader, en hoe oud is hij?»

»Honderd en tien jaren; hij is nog vrij gezond, en heeft, zoo als hij mij schrijft, geene andere begeerte meer, dan om mij weder te zien en in mijne armen te sterven.»

»Ga naar uwen achtingswaardigen vader, en groet hem van wege *Josephus II*.»

DE VLEIZUCHT.

Hetgeen *Cicero* wegens de vleizucht, met betrekking tot de vriendschap, zegt, is niet minder op de verkeerung met vorsten toepasselijk; de vleizucht is ook hier het verdertelijkste gif. De schrandere Romein verstaat onder vleijers die valsche, buigzame en dubbelzinnige menschen, welke, als ware Prothéussen, duizend verschillende gedaanten kunnen aannemen, terwijl zij slechts hunnen meesters trachten te behagen, door in al hunne begeerten te stemmen, hun nooit eene onaangename waarheid voor te houden, en steeds met hen eene taal te voeren. »Eene lijf-vacht,» zegt een oude schrijver, »bewaakt het plaats der koningen, om vijanden te keeren, die minder gevaarlijk zijn, dan de vleijers. Deze bedriegen eike schildwacht, terwijl hunne vleitaal niet alleenlijk in de zalen, maar tevens tot in de harten der vorsten doordringt, en hun het wezenlijkste deel hunns gouds tracht te rooven; namelijk wijsheid en braafheid, het vermogen om het ware van het valsche te kunnen onderscheiden, de liefde tot gerechtigheid en het algemeene heil.»

WAARHEID AAN VORSTEN.

Hendrik IV begeerde, voor zijne troonbeklimming, zijne minnares te huwen, die ver beneden hem in rang stond. Hij raadpleegde over dit huwelijk met *Aubigne*, en wenschte hem gaarne te zijner gunste over te halen. Doch de staatsman sprak volijverig tegen dit voorstel. »Niets,» zeide hij tot den prins, »niets is zoo verachtelijk, als die hovelingen, welke in de jaarboeken en elders ieder voorbeeld opzoeken, dat slechts ter gunste van het verlangen der vorsten verstrekt, of de besprijfelijke hartsogten hunner meesters eenigzins wettigen kan. En, buitendien zijn die voorbeelden niet voegzaam voor u, Sire! de opgenoemde vorsten beheerschten hunne staten in vrede; zij hadden geene vijanden op den hals; zij waren niet verstooten, gelijk *Hendrik*; die leven en geluk slechts door zijne dengden en zijnen naam behoudt. Gij zijt aan *Frankrijk* groote daden en uitmuntende voorbeelden verschuldigd. Ik leg u dat niet ten laste, wat gij daar even opnoemt, dit is u opgedrongen door trouwelooze raadslieden, die uwe hartsogten willen vleijen. Ik beweer ook niet, dat gij uwe betrekkingen eensklaps moet verzuken. Ja, mijn vorst! ik weet ook, wat het heet, indien pligtheset zoodanige offeringen van ons eischt. Maar, gedraag u in alles, gelijk een groot Koning; wees Koning, of niets. Begeef u bestendig in den raad; wijd meer tijds aan uwe eerste belangen, en kies die boven uwe vermaken. De Hertog van *Alençon* is dood; gij hebt slechts nog eene schrede tot den troon te doen. Wordt gij echter de gemaal van uwe minnares, de minachting, die gij u hierdoor op den hals zondet halen, zal u den weg tot den troon voor altoos sluiten. Wanneer gij alle Franschen door uwe groote daden gewonnen, en uw leven en uwe fortuin beveiligd zult hebben, dan kunt gij, te dezen opzichte, doen, wat gij wilt.

Deze oprechte taal werd dankbaar erkend door dien de staatslienaar de waarheid te zeggen, en de vorst op prijs te stellen wist.

DE BLANKE FETISCH.

Toen *Dickson*, de *Engelsche* reiziger in *Afrika*, het gebied van den *Schali* wilde doortrekken, vond hij hierin tegenstand. De inwoners zeiden hem, dat hun *Fetisch* zich tegen zijn verlangen had verklaard. *Dickson* antwoordde, dat hij, op zijne beurt, zijnen *Fetisch* wilde raadplegen. Bij geluk had hij onder zijne pakkaadje eene Galvanische batterij, en, voor aller oogen eene hen gedood hebbende, deed hij dezelve vervolgens den kop opheffen en de vleugels bewegen, zoodat zij op het punt scheen van te zullen wegvliegen. Zoo iets konden zij met hunnen *Fetisch* niet nadoen. Zij moesten erkennen, dat de zijne magtiger was, en lieten *Dickson* zijnen togt onverhinderd voortzetten.